

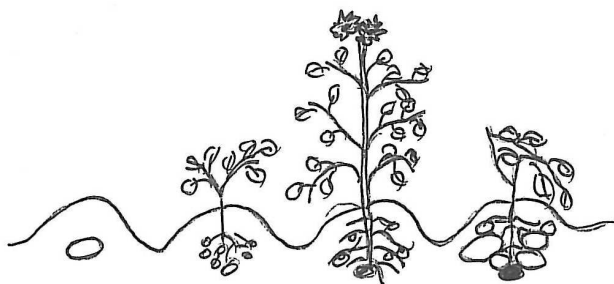
Lilkovité, hvězdnicovité

• Lilkovité

- pětičetné, oboupohlavné květy, rozlišené na kalich a korunu, 5 tyčinek, 1 pestík
- listy střídavé
- plodem je bobule, tobolka
- jedovaté látky /léky/
- hospodářské rostliny – *lilek brambor* /odděnkové hlízy/
- plodová zelenina – *lilek rajče* /bobule/, *paprika setá* /vysychavé bobule/
- pěstované – *tabák virginský* /tobolka, jedovatý nikotin, tabákové výrobky/
- planě – *rulík zlomocný* - černé bobule, jedovatý atropin, oční lékařství
durman obecný – ostnitě tobolky, prudce jedovatý
lilek potměchut' – polokeř, jedovatý

Úkoly – doplň obrázek

(obr. č. 1)

1/ Proč je důležitá zelenina pro člověka?

2/ Odkud k nám byly přivezeny brambory?

3/ Je brambor jedovatý?

4/ Rozhodni, co je pravda –

Lilek paprika vytváří vysychavé plody.

Plodem lilku bramboru je odděnková hlíza.

Jedovatý rulík zlomocný se v malém množství používá v očním lékařství.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Lilkovité, hvězdnicovité

- Seznam vybraných druhů - poznávačka

lilek černý
blín černý
rulík zlomocný
durman

- Hvězdnicovité

- nejpočetnější skupina dvouděložných
- byliny s květy v úboru - 2 druhy květů – jazykovité – nemají tyčinky ani pestíky, neslouží k rozmnožování, rosou na okraji, lákají hmyz, - trubkovité – jsou ve střední části, mají pohlavní orgány, po opálení a oplození vznikají plody – nažky s chmýrem /pampeliška/
- vespuđu zákrov ze zelených listenů
- mléčnice /pampelišky, čekanky – pouze jazykovité květy/
- pěstované - *slunečnice roční* – olejnatá semena, lisuje se olej
locika setá /hlávkový salát/
čekanka obecná – zelenina /čekankové puky/, dříve se používal kořen k výrobě kávové náhražky
- okrasné – letničky /jednoleté/ - *astrý, afrikány*
- vytrvalé – *jiřiny, kamzičníky*
- léčivé – *heřmánek pravý, měsíček lékařský, podběl lékařský, pampeliška lékařská, devěsíl lékařský*
- plané – *kopretina bílá, řebříček obecný, chrpa luční, sedmikráska obecná, bodlák obecný, pětour maloubořný*

Úkol – doplň obrázek

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

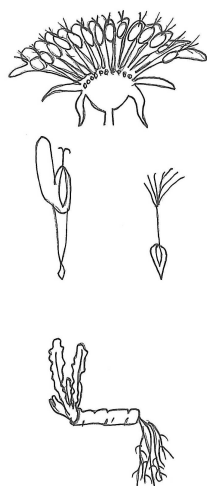
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lilkovité, hvězdnicovité

(obr. č. 2)

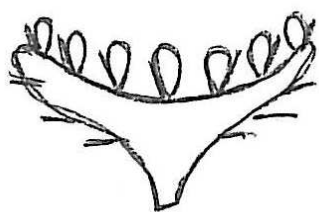
Otázky – 1/ Co je plodem hvězdnicovitých?

2/ Které rostliny mají mléčnice?

3/ Kolik druhů květů má kopretina?

PL – Hvězdnicovité

1/ Jak se nazývá typické květenství hvězdnicovitých rostlin?

(obr. č. 3)

2/ Která jména hvězdnicovitých rostlin jsou vymyšlená? Oprav je.

(kopretina fialová, slunečnice roční, měsíček lékařský, řebříček obecný, pět'our maloúborný, sedmisil lékařský, heřmánek pravý)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Lilkovité, hvězdnicovité

3/ Napiš jména tří hvězdnicovitých rostlin a jejich částí, které se sbírají pro jejich léčivé účinky.

4/ Sestav jména okrasných hvězdnicovitých rostlin.

LIS	AST	JI	AK
SÍ	ŘI	RA	NKA
PAD	SA	TO	MĚ
KA	NÍK	ČEK	MIT

- Seznam vybraných druhů – poznávačka

chrpa modrá
podběl léčivý
kopretina bílá
heřmánek pravý
slunečnice roční
sedmikráska chudobka
čekanka obecná
smetánka lékařská

PL – Čeledi rostlin

1/ Vysvětli pojmy.

nektaria - _____
jednopohlavný květ - _____
okolík - _____
dvoudomá rostlina - _____

2/ Které ovocné stromy patří mezi růžovité rostliny (4)?

3/ Jakou vlastnost má dřevo bukovitých rostlin a na co se používá?

4/ Které miříkovité rostliny pěstujeme jako zeleninu?

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lilkovité, hvězdnicovité

5/ Která skupina rostlin má olejnatá semena? Napiš i jednoho zástupce.

6/ Zakroužkuj správná tvrzení.

Bříza kvete brzy na jaře, protože

- a/ její květy nesnáší horko
- b/ později by listy bránily opylení
- c/ létá hodně hmyzu

Plodem ostružiny je

- a/ peckovice
- b/ souplodí nažek
- c/ souplodí peckoviček
- d/ bobule

U brambor konzumujeme

- a/ plod
- b/ oddenkovou hlízu
- c/ kořen

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lilkovité, hvězdnicovité

Prověrka – Čeledi rostlin

1/ Vysvětli pojmy.

- okolík –
- dvoudomá rostlina –
- nektaria –
- souplodí peckoviček –

2/ Podle charakteristiky urči, o kterou rostlinnou čeleď jde a napiš alespoň 2 zástupce.

Tyto dřeviny mají listy s pilovitou čepelí. Jednopohlavné květy uspořádané v jehnědách vykvétají brzy na jaře a jsou opylovány větrem. Plodem je nažka nebo oříšek.

3/ Vypiš znaky brukvovitých rostlin.

4/ Jakou vlastnost má dřevo bukovitých rostlin a na co se používá?

5/ Které miříkovité rostliny pěstujeme pro zeleninu?

6/ Zařaď do čeledí.

- olše lepkavá –
- kokoška pastuší tobolka –
- kmín kořený –
- ředkvičky –
- maliník –
- sasanka hajní –
- vrba jíva –
- řepka olejka –
- dub zimní –

7/ Do které čeledi patří řada jedovatých bylin a které to jsou?

8/ Doplně věty .

Plodem ostružiny je _____.

U brambor konzumujeme _____ hlízu.

Silice jsou _____ látky, obsažené například v _____ .

zdroj: texty – SPN, Přírodopis 2, Zoologie, Botanika, pro 7. ročník ZŠ, 1998

Fraus 7, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

Fraus 7, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

Prodos, Přírodopis 7, pracovní sešit, 2004

obrázky – č. 1, 2 - SPN, Přírodopis 2, Zoologie, Botanika, pro 7. ročník ZŠ, 1998

Fraus 7, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

č. 3 - Fraus 7, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006

Prodos, Přírodopis 7, pracovní sešit, 2004

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVYOP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ